

NOTAT

Miljø- og
Fødevareministeriet
NaturErhvervstyrelsen

Miljø & Biodiversitet
J.nr. 16-8094-000126
Ref. kavi
Den 10. oktober 2016

Orientering om udkast til lovforslag til ændring af § 6 i lov om drift af landbrugsjorder (driftsloven)

Problemstilling

Naturen i landbrugslandet er trængt, men hvis landbruget skal udlægge mere landbrugsjord til natur, så ønsker de ikke efterfølgende at miste råderetten over den jord, de udlægger. Med vedtagelsen af Naturpakken den 20. maj 2016 blev det besluttet, at der ved opfyldelse af en række forudsætninger skal indføres en permanent genopdyrkningsret, så landbrugsarealer, der udlægges til natur, kan undtages fra at blive omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Lovforslaget vedrører ændring af § 6 i driftsloven¹ og gennemfører dette initiativ i Naturpakken.

Baggrund

Det fremgår af aftaleteksten i Naturpakken at:

Aftaleparterne ønsker at øge landmændenes incitament til at udlægge flere arealer til naturformål. Parterne er enige om, at der efter et grundigt analysearbejde og tilvejebringelse af et fyldestgørende beslutningsgrundlag – senest pr. 1. januar 2017 – indføres en permanent genopdyrkningsret, såfremt det er muligt at administrere uden meromkostninger og uden at komme i konflikt med EU-retten eller anden national lovgivning. Hvis der er sådanne udfordringer, og parterne kan blive enige om at løse dem, vil der også blive indført en permanent genopdyrkningsret.

Med baggrund i ovennævnte aftaletekst foreslås der en enkel ændring af § 6 i driftsloven. Den foreslåede ændring medfører kort fortalt, at landmandens nuværende genopdyrkningsret på 15 år udvides til en permanent genopdyrkningsret, selvom arealet i den mellemliggende periode skulle have opnået beskyttelse efter kriterierne i § 3 i naturbeskyttelsesloven².

Lovændringens betydning og effekt

Genopdyrkningsretten vedrører som hidtil kun udlæg af landbrugsarealer til udyrkede arealer eller halvkulturarealer.

Der er gennemført en skriftlig høring blandt samtlige landets kommuner omkring status på hidtidige og nuværende forvaltning af driftslovens § 6 om 15-årig genopdyrkningsret. 85 ud af de 98 kommuner har svaret, og tilbagemeldingen er, at der i perioden siden lovens indførelse i 2004 har været 9.296 anmeldelser, svarende til et samlet anmeldt areal på 69.583 hektar. Det er ikke oplyst om nogle af disse arealer efterfølgende er blevet genopdyrket.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 191 af 12. marts 2009 om drift af landbrugsjorder.

² Lovbekendtgørelse nr. 1578 af 8. december 2015 om naturbeskyttelse.

Som anført medfører den foreslåede lovændring en ret til genopdyrkning, uanset om arealet måtte komme til at opfylde kriterierne i § 3 i naturbeskyttelsesloven. Andre regler på naturområdet vil dog kunne forhindre landmandens mulighed for genopdyrkning. Det gælder særligt regler, som implementer EU-direktiver (fx habitatdirektivet), blandt andet udmøntet gennem naturbeskyttelseslovens regler om anmeldeligt ved ændring af visse særlige dyrkningsformer i Natura 2000-områder og regler om beskyttelse af arter og levesteder for bilag IV-arter. Dertil kommer nationale regler i artsfredningsbekendtgørelsen om beskyttelse af bestemte sjældne og ofte rødlistede arter, fx voksesteder for orkidéer. Det bemærkes dog, at der kun kendes til meget få sager, hvor genopdyrkningsretten er forhindret på grund af andre regler på naturområdet.

En ændring af den nuværende 15-årige genopdyrkningsret til en permanent ret forventes at medføre en 5-25 % stigning i antallet af anmeldte arealer til permanent genopdyrkningsret. Denne vurdering er hovedsageligt baseret på en tilbagemelding fra Landbrug & Fødevarer (L&F). Det er dog også vurderingen, at karakteren af lovændringen ikke vil ændre markant på erhvervets muligheder, idet landmænd allerede i dag kan anmelde arealer til en 15-årig genopdyrkningsret, som i princippet kan forlænges igen og igen. Dog vil lovændringen medføre, at landmanden får en længerevarende sikkerhed for, at arealet ikke vokser ind i en § 3-beskyttelse under naturbeskyttelsesloven. Samtidig betyder det en administrativ lettelse ved hverken at skulle anmelde eller genopdyrke efter 15 år. Endeligt forventes opmærksomheden omkring lovændringen at gøre flere landmænd bekendte med denne mulighed.